ผลของธาตุเหล็กต่อการเจริญเติบ โตและพัฒนาการของเซลล์ชวานน์

นางสาวอรทัย วีระนันทนาพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ กณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 ISBN 974-14-3458-8 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MITOGENIC AND DIFFERENTIATIVE EFFECTS OF IRON ON SCHWANN CELLS

Miss Oratai Weeranantanapan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science Program in Medical Science

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

ISBN 974-14-3458-8

Copyright of Chulalongkorn University

Ву	Miss Oratai Weeranantanapan
Field of study	Medical Science
Thesis Advisor	Assistant Professor Poonlarp Cheepsunthorn, Ph.D.
	constant by the Fee the of Medicine Objects of the Children to the Control of the
	ccepted by the Faculty of Medicine, Chulalongkorn University in Partial
Fulfillment of the	Requirements for the Master's Degree
	P. Kamulataule Dean of the Faculty of Medicine
	(Professor Pirom Kamolratanakul, M.D.)
THESIS COMMIT	TEE
	Vi lai Chentay Chairman
	(Associate Professor Vilai Chentanez, M.D., Ph.D.)
	Pounlap Dymother. Thesis Advisor
	(Assistant Professor Poonlarp Cheepsunthorn, Ph.D.)
	Meechai Srisai Member
	(Professor Meechai Srisai, M.D., Ph.D.)
ř	Wile anomasiv Member
	(Associate Professor Wilai Anomasiri, Ph.D)
	Ukchara din Member
	(Assistant Professor Wacharee Limpanasithikul, Ph.D)

Mitogenic and differentiative effects of iron on Schwann cells

Thesis Title

อรทัย วีระนันทนาพันธ์: ผลของธาตุเหล็กต่อการเจริญเติบ โตและพัฒนาการของเซลล์ชวานน์. MITOGENIC AND DIFFERENTIATIVE EFFECTS OF IRON ON SCHWANN CELLS. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.คร.พูลลาภ ชีพสุนทร 54หน้า. ISBN 974-14-3458-8.

เป็นที่ทราบแล้วว่าธาตุเหล็กและ Transferrin ซึ่งเป็นโปรตีนที่ทำหน้าที่ขนส่งธาตุเหล็ก มีบทบาท สำคัญต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเซลล์โอลิโกซึ่งเป็นเซลล์ที่ทำหน้าที่ในการสร้างเยื่อหุ้มไมอิลิน ในระบบประสาทส่วนกลาง แต่ในทางตรงกันข้ามความสัมพันธ์ระหว่างธาตเหล็กต่อเซลล์ชวานน์และ กระบวนการสร้างเยื่อหุ้มไมอิลินในระบบประสาทส่วนปลายยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัค ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ ได้ตั้งสมมติฐานว่า การกระตุ้นเมตาบอลิสมของธาตุเหล็กอาจจะมีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของ เซลล์ชวานน์ในลักษณะเดียวกันกับของเซลล์โอลิโก และอาจจำเป็นต่อกระบวนการฟื้นฟูของเส้นประสาท ภายหลังจากที่ได้รับบาดเจ็บ เพื่อทดสอบสมมติฐานดังกล่าว การศึกษาในครั้งนี้จึงใช้เซลล์ D6P2T ซึ่งมี ลักษณะของ immature Schwann cell พบว่าเซลล์ D6P2T มีตัวรับของธาตุเหล็กเช่นเดียวกับเซลล์ชวานน์ใน สัตว์ทดลอง ธาตุเหล็กที่ใช้อยู่ในรูปของ iron citrate ที่ความเข้มข้น 50-1000 μg/ml ผลของธาตุเหล็กที่มีต่อ การเจริญเติบโตของเซลล์ชวานน์ โดยวิธี MTT และการนับเซลล์ที่ย้อมด้วย trypan blue พบว่าการ เพาะเลี้ยงเซลล์ชวานน์ที่มีความเข้มข้นของธาตุเหล็ก 50 µg/ml เป็นเวลา 24 ชั่วโมง จะเพิ่มจำนวนของเซลล์ ชวานน์ขึ้นอีก 20% เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม ความเข้มข้นของธาตุเหล็กที่เพิ่มสูงขึ้น กลับไปลดเปอร์เซ็นต์ การเพิ่มจำนวนของเซลล์ชวานน์ แต่ผลที่ได้ก็ยังคงสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้การใส่ธาตุเหล็กยังมีผลต่อ การลดลงของโปรตีนที่เป็นตัวรับของ Transferrin บนผิวเซลล์และการเพิ่มขึ้นของ Ferritin ซึ่งเป็นโปรตีน หลักที่ใช้ในการเก็บธาตุเหลีกภายในเซลล์ โดยดูจากการทำ Flow cytometry และ immunoblot ตามลำดับ ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าการใส่ธาตุเหล็กสามารถเพิ่มระดับของธาตุเหล็กภายในเซลล์ได้ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าการเพิ่มความเข้มข้นของธาตุเหล็กจะแปรผกผันกับระดับของ Ferritin ที่มีอยู่ในเซลล์อย่างมีนัยสำคัญ ผลการตรวจสอบด้วยวิธี RT-PCR พบว่า การใส่ธาตุเหล็กจะเพิ่มระดับ mRNA ของโปรตีน P0 และ MBP ซึ่งเป็นโปรตีนที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของเซลล์ชวานน์ในลักษณะที่ผันแปรตามความเข้มข้นของธาตุเหล็ก ดังนั้นผลการศึกษาในครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า ธาตุเหล็กอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่จำเป็นต่อกระบวนการ เจริญเติบโตและการพัฒนาการของเซลล์ชวานน์

สาขาวิชา	วิทยาศาสตรการแพทย์	ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา	2549	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

477 47975 30

: MAJOR MEDICAL SCIENCE

KEY WORD: IRON / TRANSFERRIN RECEPTOR / FERRITIN / MYELIN PROTEIN ZERO / MYELIN

BASIC PROTEIN

ORATAI WEERANANTANAPAN : THE MITOGENIC AND DIFFERENTIATIVE

EFFECTS OF IRON ON SCHWANN CELLS. THESIS ADVISOR: ASST. PROF.

POONLARP CHEEPSUNTHORN, Ph.D., 54 pp. ISBN 974-14-3458-8.

Recent studies indicate that iron and transferrin (Tf) play significant roles in growth and differentiation of oligodendrocytes, the myelin-forming cells of the CNS. On the other hand, the relationship of iron to Schwann cells and PNS myelination has not yet been elucidated. In this study, we hypothesize that activation of Schwann cell iron metabolism could recapitulate the relationship of iron to oligodendrocytes and myelination and could be essential for the process of nerve regeneration. Therefore, the effect of iron on Schwann cell line D6P2T was examined with regard to its proliferation and differentiation. It was found that D6P2T cells expressed the receptors for Tf similar to Schwann cell in vivo. We then investigated the effect of iron citrate at various concentrations (50-1000 μg/ml) on Schwann cell proliferation using MTT assay, which was confirmed by trypan blue dye exclusion method. The results demonstrated that Schwann cell exposed to 50 µg/ml iron for 24 h increased cell proliferation by 20%, when compared to untreated Schwann cells. Percent proliferation of Schwann cells was diminished with increasing concentration of iron, but still higher than that of the untreated cells. Exposure to iron also reduced the expression of Tf receptors on Schwann cell surface and increased the expression of iron storage protein ferritin as determined by flow cytometry and immunoblot, respectively, suggesting that iron treatment elevated intracellular iron levels. However, it appeared that exposure of Schwann cells with increasing concentration of iron significantly decreased ferritin levels without showing a dose-dependent cytotoxicity of iron. We then examined the effect of iron on the expression of myelin gene associated with Schwann cell differentiation. RT-PCR results showed that exposure of Schwann cells to iron induced mRNA expression of myelin protein zero (P0) and myelin basic protein (MBP) in a dose-dependent manner. Thus, these findings suggest that iron may be an indispensable factor for Schwann cell proliferation and differentiation.

Field of Study: Medical Science

Student's Signature..... Advisor's Signature.....

Academic Year 2006

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my sincere gratitude and profound appreciation to Assistant Professor Poonlarp Cheepsunthorn, Ph.D. my thesis advisor for his valuable advice, guidance, helpfulness, understanding and intelligential motivation throughout my study and during the preparation of this thesis. My grateful appreciation is extended to Associate Professor Vilai Chentanez, M.D., Ph.D., Professor Meechai Srisai, M.D. Ph.D, Associate Professor Wilai Anomasiri, Ph.D, Assistant Professor Wacharee Limpanasithikul, Ph.D, my thesis committees, for their valuable discussion and suggestions.

I feel profoundly indebted to Chula MRC Research Center at 10th floor Aor Por Ror building, Faculty of medicine, Chulalongkorn University for allowing me to use the laboratory equipments includings tissue culture facilities during the time I did my thesis and to the Department of Radiology, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University for allowing me to use X-ray film facilities. Specials thanks to Miss Supranee Buranapraditkun at Vaccine and Cellular Immunology Lab for providing me all information about FACs analysis in my thesis work, my trainer Miss Nootchanat Mairuae, Miss Tanissara Chomkerd, Miss Pornpen Chaivorakul for their suggestion and encouragement and my friends for their help, sincerity and friendship.

Finally, I will not forget to give special thanks to my parents and every member in my family for support during my graduate study and their kindness, understanding all the time; thank you very much.

CONTENTS

	Pa	ge
ABSTRACT	(THAI)	iv
ABSTRACT	(ENGLISH)	.v
ACKNOWL	EDGEMENTS	.vi
CONTENTS	S	vii
LIST OF TA	ABLES	ix
	GURES	
E	BBREVIATIONS	
CHAPTER		
I.	INTRODUCTION	
	- Background and rationale	.1
	- Research questions	.2
	- Objectives of the study	.2
	- Hypothesis	.3
	- Keywords	3
	- Expected benefits and applications	3
II.	LITERATURE REVIEW	1
III.	MATERIALS AND METHODS	
	- Cultures and treatments of Schwann cells	17
	- MTT cell proliferation/cytotoxic assay	7
	- Trypan blue dye exclusion assay1	8
	- Flow cytometry1	8
	- Western blot analysis	9
	- RNA Isolation2	0
	- Reverse transcription (cDNA synthesis)	1
	- Polymerase Chain Reaction (PCR).	1

	- Statistical analysis22			
IV.	RESULTS			
	- The effect of iron on Schwann cell proliferation23			
	- The effect of iron on TfR expression in cultured Schwann cells 24			
	- The effect of iron on ferritin expression in cultured Schwann cell24			
	- The effect of iron on the mRNA expression of myelin marker			
	associated with Schwann cell differentiation25			
V.	DISCUSSION AND CONCLUSIONS			
REFFERENCES36				
APPENDICES44				
DIOCD ADIIV				

LIST OF TABLES

Table	:	Page
1.	Expression of Schwann cell markers in different Schwann cell phenotypes	12
2.	The comparison between the percentage of myelin protein components	
	in CNS and PNS	13
3.	Specific primers for P0, MBP and GAPDH	22
4.	Mitogenic and differentiative effects of iron on Schwann cell	35
5.	Preparation of the reaction mix for cDNA synthesis	51
6	Preparation of the reaction mix for PCR	52

LIST OF FIGURES

gure		Page
1.	Regulation of cellular iron uptake	5
2.	Ferritin	7
3.	Homeostatic responses to iron supply mediated by IRE-IRP interaction	8
4.	Schwann cell development and some of the molecular markers	11
5.	The effect of iron on Schwann cell proliferation determined by	
	MTT assay	26
6.	The effect of iron on Schwann cell proliferation determined by	
	trypan blue dye exclusion method	27
7.	The effect of iron on TfR (CD71) expression in cultured Schwann cells	
	determined by FACs analysis	28
8.	The effect of iron on ferritin expression in cultured Schwanns cells	
	determined by western blot analysis	30
9.	The effect of iron on the mRNA expression of myelin protein zero (P0)	
	in cultured Schwann cells determined by RT-PCR	31
10.	The effect of iron on the mRNA expression of myelin basic protein (MBP)	
	in cultured Schwann cells determined by RT-PCR	32
	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	 Regulation of cellular iron uptake Ferritin Homeostatic responses to iron supply mediated by IRE-IRP interaction Schwann cell development and some of the molecular markers The effect of iron on Schwann cell proliferation determined by MTT assay The effect of iron on Schwann cell proliferation determined by trypan blue dye exclusion method The effect of iron on TfR (CD71) expression in cultured Schwann cells determined by FACs analysis The effect of iron on ferritin expression in cultured Schwanns cells determined by western blot analysis The effect of iron on the mRNA expression of myelin protein zero (P0) in cultured Schwann cells determined by RT-PCR The effect of iron on the mRNA expression of myelin basic protein (MBP)

LIST OF ABBREVIATIONS

ANOVA

analysis of variance

bp

base pairs

BFAB

brain fatty acid binding protein

BSA

bovine serum albumin

°C

degree celsius

cm

centimeter

cAMP

cyclic adenosine monophosphate

cDNA

complementary deoxyribonucleic acid

CMT

Charcot-Marie Tooth disease

CNPase

2'3'-cyclic nucleotide-3'-phosphodiesterase

CNS

central nervous system

Cp

ceruloplasmin

O,Hb

distilled water

dNTPs

dATP, dTTP, dGTP, dCTP

DMEM

dulbecco's modified eagle's medium

DMSO

dimethyl sulfoxide

DMT1

divalent metal transporter1

DNA

deoxyribonucleic acid

ENU

N-ethyl-N-nitrosourea

FAC

ferric ammonium citrate

FACs

fluorescence activated cell sorter

FBS

fetal bovine serum

g

gram

GABA

gamma-aminobutyric acid

GAPDH

glyceraldehyde 3-phosphate dehydrogenase

GFAP

glial fibrillary acidic protein

h

HRP horseradish peroxidase

HMG CoA 3-hydroxy-3-methylglutaryl coenzyme A

hour

IRE iron responsive element

IRP iron regulatory protein

LIP labile iron pool

LSD least significant difference

p75 NRT low affinity p75 neurotrophin receptor

mg milligram

min minute

ml millilitre

mM millimolar

MAG myelin-associated glycoprotein

MBP myelin basic protein

MOG myelin oligodendrocyte glycoprotein

MS multiple sclerosis

ng nanogram

nm nanometer

NCAM neural cell adhesion molecule

NO nitric oxide

NTBI non transferrin bound iron

OD optical density

P0 myelin protein zero

PAGE polyacrylamide gel electrophoresis

PBS phosphate-buffered saline

PCR polymerase chain reaction

PLP proteolipid protein

PMP22 peripheral myelin protein 22

PNS peripheral nervous system

PVDF polyvinylidene difluoride

RNase ribonuclease

RNA ribonucleic acid

RT reverse transcription

SD standard deviation

SDS sodium dodecyl sulphate

SEM standard errors of mean

TBE tris borate

TBI transferrin bound iron

TBS tris-buffered saline

Tf transferrin

TfR transferrin receptor

Tris-HCl tris-(hydroxymethyl)-aminoethane

UTR untranslated region

UV ultraviolet

μg microgram

μl microlitre